

Müzik Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının “Yenilenen Bloom Taksonomisine” Göre İncelenmesi*

Examining the Acquisitions of Music Lesson Curriculum According to the “Renewed Bloom Taxonomy”

Satı DOĞANYİĞİT**, Şenol AFACAN***

Öz: Bu çalışmanın amacı, Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim (9,10,11,12. sınıflar) müzik dersi kazanımlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmesidir. Doküman analizi kullanılarak yapılan çalışmada kazanımlar bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre sınıflandırılmış olup, bilişsel alana dâhil olan kazanımlar yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmiştir. Sınıflama ve inceleme işlemi iki müzik eğitimi alan uzmanı ve bir program geliştirme uzmanından oluşan üç kişinin görüşleri doğrultusunda yapılmıştır. Verilerden elde edilen sonuçlara göre; Öğretim programı kazanımlarının %67.02’sinin bilişsel alanda, %23.40’ının devinişsel alanda, %9.57’sinin ise duyuşsal alanda olduğu tespit edilmiştir. Bilişsel alan kazanımlarını 9. sınıf düzeyinde en fazla %53.31 oranla kavramsal bilgi boyutunun, %46.66 oranda bilişsel sürecin çözümleme boyutunun, 10. sınıf düzeyinde %59.99 oranla kavramsal bilgi boyutunun, %60 oranla bilişsel sürecin çözümleme boyutunun, 11. sınıf düzeyinde %66.65 oranla kavramsal bilgi boyutunun, %38.88 oranda bilişsel sürecin çözümleme boyutunun, 12. sınıf düzeyinde %66.66 oranla kavramsal bilgi boyutunun, %53.33 oranla bilişsel sürecin çözümleme boyutunun oluşturduğu tespit edilmiştir. Müzik eğitiminde duyuşsal ve devinişsel kazanımlara daha fazla yer verilerek, bilişsel kazanımlardan bilgi birikimi boyutunda işlemsel ve üstbilişsel kazanımların, bilişsel süreçboyutunda ise değerlendirme ve yaratma basamağına ilişkin kazanım sayılarının artırılması gerektiğidüşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kazanım, müzik dersi, öğretim programı, yenilenen Bloom taksonomi

Abstract: The purpose of this study was to examine the acquisitions of the Ministry of National Education secondary school (9th, 10th, 11th, 12th Grades) music lesson according to the renewed Bloom taxonomy. In the study which was conducted using document analysis, the acquisitions were classified according to cognitive, affective and psychomotor areas and the acquisitions included in the cognitive area were examined according to the renewed Bloom taxonomy. Classification and examination were performed in line with the views of three people (two music education domain experts and one curriculum development expert). According to the results obtained from the data; it was determined that 67.02% of the curriculum acquisitions were in the cognitive area, 23.40% in the psychomotor area and 9.57% in the affective area. It was determined that the cognitive area acquisitions mostly consisted of conceptual knowledge dimension (53.31%), analysis dimension of the cognitive process (46.6%) at the 9th grade; conceptual knowledge dimension (59.99%), analysis dimension of the cognitive process (60%) at the 10th grade; conceptual knowledge dimension (66.65%), analysis dimension of the cognitive process (38.88%) at the 11th grade; conceptual knowledge dimension (66.66%), analysis dimension of the cognitive process (53.33%) at the 12th grade. It is believed to be necessary to include affective and psychomotor acquisitions more often in music education and to increase the number of operational and metacognitive acquisitions in the knowledge accumulation dimension, which is among cognitive acquisitions, as well as the number of acquisitions concerning the stages of evaluation and creation in the cognitive process dimension.

Keywords: Acquisition music lesson, curriculum, renewed Bloom taxonomy

Giriş

* Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi, Kırşehir, Türkiye, ORCID: 0000-0003-2246-5207, e-posta: sati-dgnygt@hotmail.com

** Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi, Kırşehir, Türkiye, ORCID: 0000-0001-7564-1695, e-posta: senolafacan@gmail.com

Herhangi bir işte başarıyı artırmanın yolunun, gelişen koşullar göz önünde bulundurularak, bilimsel çalışmalar ışığında belirlenen hedeflerin, doğru yer, zaman ve yöntemle gerçekleştirilmesinden geçtiği söylenebilir. Dünya üzerindeki faaliyetlerin çoğunlukla insan hayatını kolaylaştırmak için yapıldığı düşünüldüğünde, üzerinde titizlikle durulması gereken en önemli planlamanın eğitim-öğretim süreci olduğu açıktır. Senemoğlu (1988) değişen dünya koşullarında istendik davranışların yüksek verimle kazandırılabilmesi için planlama ögesine ağırlık verilmesinin bir zorunluluk olduğunu dile getirmiştir.

Eğitimin bireye kazandırmayı hedeflediği öğrenme ve yeterlikler, eğitim ve öğretim programı aracılığı ile gerçekleştirilir. Eğitim ve öğretim programı “hedef, içerik, öğrenme-öğretme durumları ve ölçme-değerlendirme” olarak dört ana ögeden oluşur. Bir eğitim ve öğretim programının etkililiği ise öğelerin uyumlu, ilişkili bir biçimde bilimsel veri ve yaklaşımları temel alarak, sistematik ve uygulanabilir biçimde oluşturulmasına bağlıdır (Özdemir, Altıok ve Baki, 2015). Öğeler arasındaki dinamik ilişki nedeniyle herhangi bir öğedeki değişiklik diğerlerini de etkilemektedir. Diğer öğelere başlangıç noktası olması açısından önemli bir yere sahip olan hedeflerin doğru belirlenmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi eğitim programının tutarlılığı açısından bir zorunluluktur (Bümen, 2006).

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkili bir biçimde yürütülmesinin hedef kazanımların doğru belirlenmesine bağlı olduğu söylenebilir. Bu sebeple çalışmalar yapılmış ve Bümen (2006) dünyada 1950-60’lı yıllarda taksonomik yaklaşımlar gündeme gelmiştir. Özellikle Bloom ve arkadaşları tarafından hazırlanan Bilişsel Alan Taksonomisi 22 dile çevrilmiş ve kullanılagelmiştir (Bümen, 2006). Bu taksonomiye göre hedefler bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olmak üzere üç ana basamağa ayrılmış, bilişsel alan; bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez olmak üzere beş alt basamağa (Demirel, 2012); duyuşsal alan; alma, tepkide bulunma, değer verme, örgütleme, kişilik haline getirme olmak üzere beş alt basamağa ve devinişsel alan; algılama, kurulma, kılavuzla yapma, mekanikleşme, beceri haline getirme, duruma uydurma (uyum), yaratma olmak üzere yedi alt basamağa ayrılmıştır (Ünver, 2017). Bu alt basamaklar ise kolaydan zora, basitten karmaşığa sıralanarak, en basit davranışlar dizinin en alt basamağında, en karmaşık davranışlar ise en üst basamağında yer almıştır (Demirel, 2012).

Hedefleri neden sınıflandırmak gerekir? Taksonomi tablosunun amacı nedir ve neden gereklidir? Sorularına Krathwohl (2014) şu şekilde cevap vermektedir;

1. Eğitimciler, hedefleri öğrencilerin bakış açısından görme imkânı bulur. Belirli bir hedefe ulaşabilmek için öğrencilerin neleri bilmeleri ve yapabilmeleri gerektiği gibi soruların yanıtlanmasında yol gösterir.
2. Eğitimcilere, eğitimdeki olanakları gösteren genel bir görünümünden yararlanma imkânı sunmakla birlikte, öğrenciyi güçlendiren ve öğrenme yolunu öğrenme için temel oluşturan üstbilişsel bilgiye de vurgu yapmaktadır.
3. Eğitimcilerin, bilgi birikimi ile bilişsel süreç arasındaki bütünleştirici ilişkiyi (olgusal, kavramsal, işlemsel bilgi vb. arasındaki ilişki) görmelerine yardım eder.
4. Taksonomi yaşamı daha kolay bir hale getirmekte, ölçme ve değerlendirmede eğitimcilerin işini kolaylaştırmaktadır. Hedeflerin hangi bilişsel düzeyde olduğunu bilmek onların nasıl ölçüleceğine karar vermeyi kolaylaştırdığı gibi öğretim ve değerlendirme ile ilgili sorulara cevap bulmaya da yardımcı olmaktadır.
5. Bir ünite için yazılan hedeflerin, öğretilme ve değerlendirme biçimi arasındaki tutarlı ve tutarsız yönleri görür.
6. Eğitimcilerin, eğitimde kullanılan terimleri daha iyi anlamasına yardımcı olur. Altı ana gurubun alt basamağı olarak yer alan 19 bilişsel sürecin çok özel anlamları vardır. Terimlerin taksonomi tablosunda yerini bulması, iletişimin daha iyi bir hale gelmesi olasılığını artırmaktadır (Krathwohl, 2014).

Airasian’a (2014) göre taksonominin güncelleştirilmesinin sebebi eğitimcilerin dikkatinin yeniden taksonominin ilk haline yönlendirilerek ona hem tarihi bir doküman olarak bakmalarını hem de onu günün ilerisinde bir kaynak olarak görmelerini sağlamaktır. Diğer yandan taksonominin yapıldığı zamandan günümüze toplumsal anlamda meydana gelen değişmelerin eğitimdeki uygulama ve düşünceleri de değiştirmesi taksonominin güncellenmesini gerekli

kılmıştır. İlk şekliyle tek boyutlu olan taksonomi bilgi birikimi ve bilişsel süreç olmak üzere iki boyutlu olarak güncellenmiştir. Bu haline göre; bilişsel süreç boyutu, hatırlama, anlama, uygulama, çözümlenme, değerlendirme ve yaratma olmak üzere altı, bilgi boyutu ise, olgusal, kavramsal, işlemsel ve üstbilişsel bilgi olmak üzere dört kategoriden oluşmaktadır.

Tablo 1.

Yenilenen Bloom Taksonomisi Bilgi Birikimi Boyutundaki Ana ve Alt Gruplar (

Ana ve Alt Gruplar	Örnekler
1.Olgusal Bilgi: Bir konu alanını tanımış, o alandaki problemleri çözebilen bir öğrencinin bilmesi zorunlu olan temel öğeler	
1.1.Terimlerin bilgisi	Teknik terimler, müzik simgeleri
1.2.Özel ayrıntı ve öğelerin bilgisi	Başlıca doğal kaynaklar, güvenilir bilgi kaynakları
2.Kavramsal Bilgi: Geniş bir yapının temel öğeleri arasında bulunan ve bu yapıyı oluşturan öğelerin birlikte hareket etmesini sağlayan ilişkiler	
2.1.Sınıflamalar ve sınıfların bilgisi	Jeolojik zamanlar, işletmelerde mülkiyet şekilleri
2.2.İlkeler ve genellemelerin bilgisi	Pisagor teoremi, arz ve talep kanunu
2.3.Kuram, model ve yapıların bilgisi	Evrim kuramı, parlamentonun yapısı
3.İşlemsel Bilgi: Bir şeyin nasıl yapılacağı, araştırma yöntemleri; beceri, algoritma, teknik ve yöntemlerden nasıl yararlanılacağına ilişkin ölçütler	
3.1.Alana özel beceri ve algoritmaların bilgisi	Suluboya resimde yararlanılan beceriler, tamsayılarda bölme algoritması Görüşme teknikleri, bilimsel yöntem
3.2.Alana özel teknik ve yöntemlerin bilgisi	Newton'un ikinci yasasına dayalı bir işlemde ne zaman, hangi durumlarda yararlanılacağına ilişkin ölçütler; işletme maliyetlerini tahmin etmek için belli bir yöntemden yararlanıp yararlanılmayacağına karar verme ile ilgili ölçütler
3.3.Uygun yöntemlerin hangi durumlarda kullanılacağına ilişkin ölçütlerin bilgisi	
4.Üstbilişsel Bilgi: Genelde bilişle ilgili bilgi, kişinin kendi bilişinin farkında ve onunla ilgili bilgi sahibi olması	
4.1.Stratejik bilgi	Ders kitabında verilen şekliyle bir konu alanı bölümünün (ünite) yapısını ortaya koyarken yararlanılabilecek araçlardan biri olan ana hatların belirlenmesi ile ilgili bilgi; çeşitli öğrenme stratejilerinden yararlanma yolları ile ilgili bilgi
4.2.Uygun bağlam ve koşullarla ilgili olanlar da dahil olmak üzere, bilişsel görevlerle ilgili bilgi	Belli öğretmenlerin öğrencilerine uygulayabilecekleri test çeşitleri hakkında bilgi, değişik görevlerin gerektirebileceği bilişsel hazırlıklar
4.3.Kendi kendisi hakkında bilgi	Bir düşün yazısını (makale) eleştirebilmek bir güç, bir düşün yazısı (makale) yazabilmek ise bir zayıflık göstergesidir; kişinin kendi bilgi düzeyinden haberdar olması

Krathwohl, (2014, s.37)

Tablo 2.

Bilişsel Süreç Boyutundaki Altı Ana Grup ve Bunlarla İlgili Bilişsel Süreçler

Bilişsel Süreç Grupları	Bilişsel Süreçler ve Örnekler
1.Hatırlama: Uzun süreli bellekte ilişkili bilgiye erişilmesi	
1.1.Tanım	ABD tarihindeki önemli olayların tarihlerini tanıma
1.2.Hatırlama	ABD tarihindeki önemli olayların tarihlerini hatırlama

2.Anlama: Sözlü, yazılı veya grafik biçimlerde olabilen öğretimle ilgili iletilerden anlam oluşturma	
2.1.Yorumlama	Önemli konuşma ve dokümanları değişik bir ifade ile söyleme
2.2.Örneklendirme	Çeşitli yağlı boya stillerine örnekler verme
2.3.Sınıflama	Gözlenen veya betimlenen ruh hastalıklarını sınıflama
2.4.Özetleme	Video kaydında verilen olayların özetini yazma
2.5.Sonuç çıkarma	Yabancı dil öğrenirken dilin kurallarını örneklerinden çıkarma
2.6.Karşılaştırma	Tarihsel olayları çağdaş durumlarla karşılaştırma
2.7.Açıklama	Fransa'daki önemli 18. Yüzyıl olaylarının nedenlerini açıklama
3.Uygulama: İşlem yolunu verilen durumda icra etme veya kullanma	
3.1.Yapma	Çok basamaklı bir tam sayıyı başka birçok basamaklı tamsayıya bölme
3.2.Yararlanma	Newton'un 2. Yasasının hangi durumlarda geçerli olduğunu belirleme
4.Çözümleme: Materyali onu oluşturan parçalara ayırma ve parçaların birbiri ve materyalin bütünü ile ilişkilerini belirleme	
4.1.Ayrıştırma	Bir matematik problemindeki gerekli ve gereksiz sayıları ayırma
4.2.Örgütme	Tarihsel bir anlatımdaki kanıtları belli bir açıklamayı destekleyen ve desteklemeyen kanıtlar olarak sınıflama
4.3.İrdeleme	Tarihsel bakış açısından yararlanarak bir makale yazarının görüşünü belirleme
5. Değerlendirme: Ölçütler ve standartlara dayalı yargılara ulaşma	
5.1.Denetleme	Bilim insanının görüşünün gözlemlerinden hareketle ulaşılabilecek bir görüş olup olmadığını belirleme
5.2.Eleştirme	İki yöntemden hangisinin, verilen problemi çözmek için en uygun olduğunu ortaya koyma
6.Yaratma: Öğeleri uyumlu bir şekilde bir araya getirerek yeni, özgün bir ürün oluşturma	
6.1.Oluşturma	Gözlenen şekliyle bir olay veya durumu açıklayıcı bir denence (hipotez) ortaya koyma
6.2.Planlama	Verilen tarihi konu ile ilgili bir araştırma raporu planlama
6.3.Üretme	Belli canlı türleri için belli amaçlara uygun olacak yaşam birlikleri (habitat) oluşturma

Krathwohl, (2014, s.39)

Tablo 1 ve Tablo 2 incelendiğinde, Bloom'un (1956) tek boyutlu olarak sınıfladığı bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarından oluşan bilişsel alanın (aktaran:Sönmez, 2005) hem değişikliğe uğradığı hem de bilgi birikimi ve bilişsel süreç olmak üzere iki boyutlu olarak yeniden sınıflandırıldığı dikkat çekmektedir. Ayrıca bilişsel süreçte yer alan altı ana kategorinin sınıflandırmayı kolaylaştıracak 19 özel alt boyutu olduğu görülmektedir. Taksonominin ilk halinde yer alan bilgi basamağının hatırlama, kavrama basamağının anlama, analiz basamağının çözümleme, sentez basamağının yaratma olarak yeniden adlandırıldığı, sentez yeni adıyla yaratma basamağının değerlendirme basamağı ile yer değiştirdiği görülmektedir. Şeker'e (2010) göre Bloom taksonomisinin orijinal hali tek boyutlu olduğundan bazı kazanımları tek bir kategoride göstermek gerekmiştir. Ancak yenilenen taksonomide bu durum daha esnekler. Bu esneklik kazanımın gerçek yerini bulması açısından önemlidir. Örnek vermek gerekirse orijinal taksonomide sentez basamağında olan bir kazanım daha alt düzeyde zihinsel süreçlerle ilgili olabilmektedir. Yenilenen taksonomi bir kazanımı iki boyutta da düşünme olanağı sağladığından daha doğru bir sınıflandırma yapılmasını kolaylaştırabilmektedir.

Hanna (2007) yenilenmiş taksonominin özellikle de müzik eğitimi için uygun olduğunu şu gerekçeler ile açıklamaktadır;

Üstbilişsel bilgi alanının eklenmesi, eğitimcilerin şimdiye kadar kodlama için çok öznel ve anlaşılması zor olarak kabul edilen müzik dinleme ve yapma için önemli olan hususları ifade

etmelerini sağlar. Eski taksonomide müzisyenin gelişimi bilişsel karmaşık bir süreç olan sezgisel boyutta olduğu kabul edilmekteydi. Müzik eğitimi açısından karışık olan bu bilişsel süreç, yeni taksonomi ile örtük fikirleri açık bir şekilde ifade etmenin yolunu bulmakta ve değerlendirme alanına eşit olarak katılmalarını sağlamaktadır. Böylece müzik eğitimcilerine, müzik programlarının öğretilmesi ve değerlendirilmesinde bir araç olarak kullanılacak müzik öğrenme çıktılarının ifade edilmesi ve değerlendirilmesi için standart bir kelime hazinesi sağladığından ortak bir eğitim terminolojisi sunmaktadır. Ayrıca yenilenmiş taksonomi bilişsel süreçlerin en karmaşık olanı yaratıcılığı en üst basamağa yerleştirmektedir (Hanna, 2007).

Literatür incelendiğinde 2018 müzik dersi öğretim programının ortaöğretim düzeyindeki (9, 10, 11, 12. Sınıf) kazanımlarına ilişkin taksonomik bir araştırmaya rastlanamamıştır. Bu yönüyle önem taşıyan bu çalışmada;

1. Müzik dersi öğretim programı kazanımları 9, 10, 11 ve 12. sınıf düzeylerinde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlarda,
2. Müzik dersi öğretim programında yer alan bilişsel boyuttaki kazanımlar 9. sınıf düzeyinde yenilenmiş Bloom taksonomisine göre bilgi ve bilişsel süreç boyutlarında,
3. Müzik dersi öğretim programında yer alan bilişsel boyuttaki kazanımlar 10. sınıf düzeyinde yenilenmiş Bloom taksonomisine göre bilgi ve bilişsel süreç boyutlarında,
4. Müzik dersi öğretim programında yer alan bilişsel boyuttaki kazanımlar 11. sınıf düzeyinde yenilenmiş Bloom taksonomisine göre bilgi ve bilişsel süreç boyutlarında,
5. Müzik dersi öğretim programında yer alan bilişsel boyuttaki kazanımlar 12. sınıf düzeyinde yenilenmiş Bloom taksonomisine göre bilgi ve bilişsel süreç boyutlarında nasıl bir dağılım gösterdiği sorularına yanıt aranmıştır.

Yöntem

Araştırma modeli

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ortaöğretim (9,10,11,12. Sınıflar) müzik dersi kazanımlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmesi amacı ile yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Veri toplama aracı

Veriler, müzik dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) öğretim programı: dinleme-söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü başlıklarında yer alan kazanımlardan elde edilmiştir.

Verilerin analizi

Bu çalışmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak iki müzik eğitimi alan uzmanı ve bir program geliştirme uzmanı tarafından müzik dersi kazanımları bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre sınıflandırılmış, bilişsel alanda olduğu tespit edilen 63 kazanım aynı uzmanlarca yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmiştir. Verilerin sınıflandırılmasında Krathwohl (2014) tarafından oluşturulan, bilgi ve bilişsel süreç boyutlarından oluşan iki boyutlu tablo kullanılmıştır. Her bir kazanım olgusal, kavramsal, işlemsel ve üstbilişsel bilgi birikimi boyutları ile hatırlama, anlama, uygulama, çözümlleme, değerlendirme ve yaratma bilişsel süreç boyutlarında ilgili olduğu alana yerleştirilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde 9, 10, 11 ve 12. sınıf kazanımları bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre dağılımı belirlenmiş olup, bilişsel alan kazanımları yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenmiştir.

Müzik dersi öğretim programı kazanımlarının 9, 10, 11 ve 12. sınıf düzeylerinde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlardaki dağılımlarına ilişkin bulgular

Burada 9, 10, 11 ve 12. sınıf kazanımları bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre dağılımı incelenmiştir.

Tablo 3.
Müzik Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Bilişsel, Devinişsel ve Duyuşsal Alanlara Göre Dağılımı

Öğrenme Alanları	9. Sınıf		10. Sınıf		11. Sınıf		12. Sınıf		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Bilişsel Alan	15	57.69	15	68.18	18	72	15	71.42	63	67.02
Devinişsel Alan	9	34.61	4	18.18	5	20	4	19.04	22	23.40
Duyuşsal Alan	2	7.69	3	13.63	2	8	2	9.52	9	9.57
Toplam	26	100	22	100	25	100	21	100	94	100

Tablo 3 incelendiğinde 9. sınıf öğretim programında bilişsel alanda 15, devinişsel alanda 9, duyuşsal alanda 2 kazanım, 10. Sınıf öğretim programında bilişsel alanda 15, devinişsel alanda 4, duyuşsal alanda 3 kazanım, 11. Sınıf öğretim programında bilişsel alanda 18, devinişsel alanda 5, duyuşsal alanda 2 kazanım, 12. Sınıf öğretim programında bilişsel alanda 15, devinişsel alanda 4, duyuşsal alanda 2 kazanım olduğu tespit edilmiştir.

Dokuzuncu sınıf kazanımlarının bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımına ilişkin bulgular

Burada dokuzuncu sınıf kazanımlarının bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımı incelenmiştir.

Tablo 4.
Dokuzuncu Sınıf Düzeyindeki Kazanımların Bilişsel Alanın Yenilenen Bloom Taksonomisi'ne Göre Dağılımı

Bilişsel Boyutu	Süreç	Bilgi Boyutu									
		Olgusal Bilgi		Kavramsal Bilgi		İşlemsel Bilgi		Üstbilişsel Bilgi		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Hatırlama		2	13.33	1	6.66	-	-	-	-	3	19.99
Anlama		-	-	1	6.66	-	-	-	-	1	6.66
Uygulama		1	6.66	1	6.66	-	-	-	-	2	13.32
Çözümleme		-	-	5	33.33	2	13.33	-	-	7	46.66
Değerlendirme		-	-	-	-	1	6.66	-	-	1	6.66
Yaratma		-	-	-	-	-	-	1	6.66	1	6.66
Toplam		3	19.99	8	53.31	3	19.99	1	6.66	15	100

Tablo 4'e göre; 9. Sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan 15 kazanımdan bilgi boyutu kapsamında; kazanımların 3'ünün olgusal, 8'inin kavramsal, 3'ünün işlemsel, 1'inin üstbilişsel bilgi boyutunda olduğu anlaşılmıştır. Elde edilen verilere göre en fazla kazanımın kavramsal bilgi boyutunda olduğu görülmektedir. Bilişsel süreç boyutunda incelendiğinde, kazanımların 3'ünün hatırlama, 1'inin anlama, 2'sinin uygulama, 7'sinin çözümleme, 1'inin değerlendirme, 1'inin yaratma boyutunda olduğu anlaşılmaktadır. En fazla kazanımın çözümleme boyutunda olduğu belirlenmiştir.

Onuncu sınıf kazanımlarının bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımına ilişkin bulgular

Burada onuncu sınıf kazanımlarının bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımı incelenmiştir.

Tablo 5.
Onuncu Sınıf Düzeyindeki Kazanımların Bilişsel Alanın Yenilenen Bloom Taksonomisi’ne Göre Dağılımı

Bilişsel Boyutu	Süreç	Bilgi Boyutu									
		Olgusal Bilgi		Kavramsal Bilgi		İşlemsel Bilgi		Üstbilişsel Bilgi		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Hatırlama		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Anlama		3	20	-	-	-	-	-	-	3	20
Uygulama		-	-	-	-	1	6.66	-	-	1	6.66
Çözümleme		-	-	8	53.33	1	6.66	-	-	9	60
Değerlendirme		-	-	1	6.66	-	-	-	-	1	6.66
Yaratma		-	-	-	-	1	6.66	-	-	1	6.66
Toplam		3	20	9	59.99	3	19.98	-	-	15	100

Tablo 5’e göre; 10. sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan 15 kazanımdan bilgi boyutu kapsamında; kazanımların 3’ünün olgusal, 9’unun kavramsal, 3’ünün işlemsel boyutta olduğu anlaşılmıştır. Üstbilişsel bilgi boyutunda kazanıma rastlanamamıştır. Elde edilen verilere göre en fazla kazanımın kavramsal bilgi boyutunda olduğu görülmektedir. Bilişsel süreç boyutunda incelendiğinde, kazanımların, 3’ünün anlama, 1’inin uygulama, 9’unun çözümleme, 1’inin değerlendirme, 1’inin yaratma boyutunda olduğu anlaşılmaktadır. Hatırlama boyutunda kazanıma rastlanamamıştır. En fazla kazanımın çözümleme boyutunda olduğu belirlenmiştir.

On birinci sınıf düzeyindeki kazanımların bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımına ilişkin bulgular

Burada on birinci sınıf kazanımlarının bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımı incelenmiştir.

Tablo 6.
On Birinci Sınıf Düzeyindeki Kazanımların Bilişsel Alanın Yenilenen Bloom Taksonomisi’ne Göre Dağılımı

Bilişsel Boyutu	Süreç	Bilgi Boyutu									
		Olgusal Bilgi		Kavramsal Bilgi		İşlemsel Bilgi		Üstbilişsel Bilgi		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Hatırlama		1	5.55	-	-	-	-	-	-	1	5.55
Anlama		-	-	5	27.77	-	-	-	-	5	27.77
Uygulama		-	-	2	11.11	-	-	-	-	2	11.11
Çözümleme		-	-	5	27.77	2	11.11	-	-	7	38.88
Değerlendirme		-	-	-	-	2	11.11	-	-	2	11.11
Yaratma		-	-	-	-	1	5.55	-	-	1	5.55
Toplam		1	5.55	12	66.65	5	27.77	-	-	18	100

Tablo 6’ya göre; 11. sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan 18 kazanımdan bilgi boyutu kapsamında; kazanımların 1’inin olgusal, 12’sinin kavramsal, 5’inin işlemsel bilgi boyutunda olduğu anlaşılmıştır. Üstbilişsel bilgi boyutunda kazanıma rastlanamamıştır. Elde edilen verilere göre en fazla kazanımın kavramsal bilgi boyutunda olduğu görülmektedir. Bilişsel

süreç boyutunda incelendiğinde, kazanımların 1'inin hatırlama, 5'inin anlama, 2'sinin uygulama, 7'sinin çözümlenme, 2'sinin değerlendirme, 1'inin yaratma boyutunda olduğu anlaşılmaktadır. En fazla kazanımın çözümlenme boyutunda olduğu belirlenmiştir.

On ikinci sınıf düzeyindeki kazanımların bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımına ilişkin bulgular

Burada on ikinci sınıf kazanımlarının bilgi ve bilişsel süreç boyutlarındaki dağılımı incelenmiştir.

Tablo 7.

On İkinci Sınıf Düzeyindeki Kazanımların Bilişsel Alanın Yenilenen Bloom Taksonomisi'ne Göre Dağılımı

Bilişsel Süreç Boyutu	Bilgi Boyutu									
	Olgusal Bilgi		Kavramsal Bilgi		İşlemsel Bilgi		Üstbilişsel Bilgi		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Hatırlama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Anlama	-	-	3	20	-	-	-	-	3	20
Uygulama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çözümlenme	-	-	7	46.66	1	6.66	-	-	8	53.33
Değerlendirme	-	-	-	-	2	13.33	-	-	2	13.33
Yaratma	-	-	-	-	2	13.33	-	-	2	13.33
Toplam	-	-	10	66.66	5	33.32	-	-	15	100

Tablo 7'ye göre; 12. sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan 15 kazanımdan bilgi boyutu kapsamında; kazanımların 10'unun kavramsal, 5'inin işlemsel bilgi boyutunda olduğu anlaşılmıştır. Olgusal ve Üstbilişsel bilgi boyutunda kazanıma rastlanamamıştır. Elde edilen verilere göre en fazla kazanımın kavramsal bilgi boyutunda olduğu görülmektedir. Bilişsel süreç boyutu incelendiğinde, kazanımların 3'ünün anlama, 8'inin çözümlenme, 2'sinin değerlendirme, 2'sinin yaratma boyutunda olduğu anlaşılmaktadır. Hatırlama ve uygulama boyutunda kazanıma rastlanamamıştır. En fazla kazanımın çözümlenme boyutunda olduğu belirlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bloom ve arkadaşları tarafından 1956 yılında geliştirilen ve pek çok ülke tarafından benimsenen taksonominin yıllar içinde değişen koşullar ve yapılan araştırmalar sayesinde oluşan bilgi birikimi ve deneyimler sonucu bilişsel alan sınıflaması iki boyutlu olarak güncellenmiştir.

Bu çalışmada 2018 yılında yürürlüğe giren müzik dersi 9-12. sınıf öğretim programı kazanımları öncelikle bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanda sınıflandırılmış, bilişsel alanda olduğu tespit edilen kazanımlar yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenerek, iki boyutta belirlenmiştir.

Verilerden elde edilen bulgulara göre; kazanımlarının %67.02'sinin bilişsel alanda, %23.40'ının devinişsel alanda, %9.57'sinin ise duyuşsal alanda olduğu tespit edilmiştir. En fazla kazanımın bilişsel alanda olduğu, devinişsel alan kazanımlarının sayısının az olduğu, milli birlik, beraberlik ve manevi değerlerin özellikle vurgulandığı öğretim programında duyuşsal alanın ihmal edildiği görülmüştür. MEB (2018) müzik dersi öğretim programında eğitim sistemimizin temel amacının değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışa sahip bireyler yetiştirilmesi olarak belirtilmiştir. Ayrıca eğitimin sadece bilme (düşünce) için değil, hissetme (duygu) ve yapma (eylem) için de verildiği, müziğin insan hayatında bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişime büyük katkı sağlayan bir olgu olduğu vurgulanmıştır (MEB, 2018). Akarsu (2015) çalışmasında müzik öğretiminde değerler eğitimi kapsamında öğretilen etkinlik şarkılarının, birçok değerle ilgili algıları olumlu seviyede etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Akarsu (2017b) 2006 yılı müzik öğretim programı 1-8. sınıf kazanımlarını bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açıdan incelediği çalışmasında müzik dersi öğretim programında öncelikle duyuşsal

kazanımların, ardından psikomotor (devinişsel) kazanımların yoğunlukta olması beklenirken, kazanımların %44,26’sının devinişsel alanda olduğunu, duyuşsal alanın ihmal edildiğini, bilişsel alan basamaklarına bakıldığında daha çok alt düzey düşünme basamaklarının yoğunlukta olduğunu, üst düzey düşünme basamaklarına daha fazla yer verilmesi gerektiğini belirtmiştir (Akarsu, 2017b). Doğan ve Burak (2018) programlarda duyuşsal boyutta kazanımlara yer verilmesinin duyuş öğrenme alanlarını doğrudan desteklemek açısından gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Verilerden elde edilen bulgulara göre; bilişsel alan kazanımlarının 9. sınıf düzeyinde %53.31 oranla kavramsal, %19.99 oranla olgusal, %19.99 oranla işlemsel, %6.66 oranla üstbilişsel bilgi boyutunda, %46.66 oranla bilişsel sürecin çözümlenme, %19.99 oranla hatırlama, %13.32 oranla uygulama, %6.66 oranla anlama, %6.66 oranla değerlendirme, %6.66 oranla yaratma boyutunda olduğu, 10. sınıf düzeyinde %59.99 oranla kavramsal, %20 oranla olgusal, %19.98 oranla işlemsel bilgi boyutunda olduğu, üstbilişsel bilgi boyutunda kazanım olmadığı, %60 oranla bilişsel sürecin çözümlenme, %20 oranla anlama, %6.66 oranla uygulama, %6.66 oranla değerlendirme, %6.66 oranla yaratma boyutunda olduğu, hatırlama boyutunda kazanım bulunmadığı, 11. sınıf düzeyinde %66.65 oranla kavramsal, %27.77 oranla işlemsel, %5.55 oranla olgusal bilgi boyutunda olduğu, üstbilişsel bilgi boyutunda kazanım bulunmadığı, %38.88 oranda bilişsel sürecin çözümlenme, %27.77 oranla anlama, %11.11 oranla uygulama, %11.11 oranla değerlendirme, %5.55 oranla hatırlama, %5.55 oranla yaratma boyutunda olduğu, 12. sınıf düzeyinde %66.66 oranla kavramsal, %33.32 oranla işlemsel bilgi boyutunda olduğu, olgusal ve üstbilişsel bilgi boyutunda kazanım bulunmadığı, %53.33 oranla bilişsel sürecin çözümlenme, %20 oranla anlama, %13.33 oranla değerlendirme, %13.33 oranla yaratma boyutunda olduğu, hatırlama ve uygulama boyutunda kazanım bulunmadığı tespit edilmiştir. Kazanımların çoğunlukla kavramsal bilgi boyutu ile bilişsel sürecin çözümlenme boyutunda olduğu anlaşılmaktadır.

Zoller (1993) genel olarak ezberleme ve hatırlama işleminin, sadece minimum düzeyde bir anlama gerektiren düşük dereceli bilişsel beceriler olduğunu, bilgi ve eleştirel düşünme uygulamalarının ise derin kavramsal anlama gerektiren yüksek dereceli bilişsel beceriler olduğunu belirtmektedir (aktaran: Crowe, Dirks ve Wenderoth, 2008). Çerçi (2018) öğretim programlarında bilişsel süreç boyutunda yer alan analiz (çözümlenme), değerlendirme ve yaratma alt boyutlarına ağırlık verilmesinin düşünme becerilerinin gelişimi açısından bir gereklilik olduğunu vurgulamıştır. Doğan ve Burak (2018) etkili bir öğrenme için bilgi düzeyinde öğrencinin stratejiler geliştirip kullanmasının önemli olduğunu, bilişötesi bilgi düzeyinde kazanımlara yer verilmesinin programların etkililiğini artıracakını ifade etmişlerdir.

Hanna (2007) müziği ustaca yorumlama ve icra etme kabiliyetinin yüksek düzeyde bir öz-bilgi gerektirdiğini, müzikal incelik için üstbilişin kilit nokta olduğunu, üstbilişselliği geliştirmenin ise öğrencilerin kendi müzisyenliklerine daha objektif bir bakış açısı getirebileceğini, eğer bir öğrencide üstbilişsellik yoksa, yani müzikal düşünme hakkında düşünmedikleri takdirde müzisyenliklerinin duraksayacağını ve ilerleyemeyeceklerini belirtmiştir.

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim nedeniyle bireyin ve toplumun ihtiyaçları değişmekte, bu doğrultuda öğretim teorisini ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de etkilemektedir. Öğretim programlarının salt bilgi aktaran bir yapıda olmasından ziyade bireysel farklılıkların gözetildiği, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda olması benimsenmektedir (MEB, 2018). Bu durum ise zihinsel becerilerin de üst düzeyde geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Eğitim değişen toplumun ihtiyaçlarına göre şekilleneceğinden zihinsel becerilere odaklı yaklaşımlar gündeme gelmektedir. Bu sebeple eğitim öğrenciyi bütün eğitim etkinliklerinin merkezine alarak, dil ve zihinsel becerileri üst düzeyde geliştirmeyi hedeflemektedir. Üst düzey becerilerin kazanılması için düşünme ve sorgulamayı temel almak gerekir. Ancak bu sayede bireylerin zihinsel işlem ve süreçleri harekete geçerek, problem çözme, karar verme ve kavramlaştırma becerilerinin gelişmesi sağlanmış olacaktır. Böylece öğrenmeyi öğrenme, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, yansıtıcı düşünme gibi üst düzey beceriler daha hızlı gelişecektir. Bu nedenle son yıllarda öğrencilerin düşünme becerilerini

geliştirme üzerinde ısrarla durulmaktadır (Güneş, 2012). Akarsu (2017a) çalışmasında müzik öğretim programındaki kazanımların esnek ve üst düzey bilişsel öğrenmeleri kapsayan, öğrencinin bilgiyi ve etkinliği yapılandırmasına izin veren uzun dönemli öğrenme ürünlerine yönelik olarak düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir (Akarsu, 2017a).

Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre; müzik eğitimi öğretim programlarında duyuşsal ve devinişsel kazanımlara daha fazla yer verilmesinde, bilgi birikimi boyutunda işlemsel ve üstbilişsel kazanımlar ile bilişsel süreç boyutunda değerlendirme ve yaratma basamaklarına ilişkin kazanım sayılarının artırılmasında fayda görülmektedir.

Etik Kurul Onay Bilgileri

Çalışma doküman incelemesi olduğundan etik kurul onay belgesine gerek bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Akarsu, S. (2015). *İlkokul (1-4) ve ortaokul (5-8) müzik ders kitaplarında yer alan şarkıların değerler bakımından incelenmesi ve değerler eğitimine ilişkin öğrenci algıları* (Yayınlanmamış doktora tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Akarsu, S. (2017a). Ortaokul (5-8) müzik öğretimi programı kazanımlarının bloom taksonomisi çerçevesinde yapılandırmacı yaklaşım ilkelerine göre değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 39, 152-170. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/ataunigsed>
- Akarsu, S. (2017b). İlköğretim (1-8) müzik öğretimi programı kazanımlarının bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açıdan incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 5(44), 279-289. doi:10.16992/ASOS.12153
- Airasian, P. W. (2014). Aşamalı sınıflama (taksonomi): Eğitimde hedefler ve öğrencilerin öğrenmeleri. Anderson, L.W. ve Kratwohl, D.R. (Yay. haz.). *Öğrenme, Öğretim ve Değerlendirme ile ilgili bir sınıflama* içinde (ss. 5-16) (Çev.D. A. Özçelik). (2. Bs.) Ankara: Pegem Akademi. (Orijinal yayın tarihi, 2001)
- Bümen, N. T. (2006). Program geliştirmede bir dönüm noktası: Yenilenmiş Bloom taksonomisi. *Eğitim ve Bilim*, 31(142), 3-14. Erişim adresi: <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB>
- Crowe, A., Dirks, C. ve Wenderoth, M. P. (2008). Biology in bloom: implementing Bloom's taxonomy to enhance student learning in biology. *CBE-Life Sciences Education*, 7(4), 368-381. doi: 10.1187/cbe.08-05-0024.
- Çerçi, A. (2018). Türkçe dersi öğretim programı kazanımlarının (5, 6, 7, 8. sınıf) yenilenen Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 6(2), 70-81. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/oyea>
- Demirel, Ö. (2012). *Eğitimde program geliştirme* (19. Bs.). Ankara: Pegem Akademi.
- Doğan, Y. ve Burak, D. (2018). 4. Sınıf fen bilimleri kazanımlarının revize edilmiş Bloom taksonomisine göre incelenmesi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(23), 34-56. doi: 10.29329/mjer.2018.138.3
- Güneş, F. (2012). Öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirme. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 32, 127-146. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/tubar>
- Hanna, W. (2007). The new Bloom's taxonomy: Implications for music education. *Arts Education Policy Review*, 108(4), 7-16. doi:10.3200/AEPR.108.4.7-16
- Krathwohl, D. R. (2014). Sınıflama (taksonomi, belirtke) tablosu. Anderson, L.W. ve Kratwohl, D. R. (Yay. haz.). *Öğrenme Öğretim ve Değerlendirme ile İlgili Bir Sınıflama* içinde (s. 35-80). (Çev. D.A. Özçelik). (2.Bs.) Ankara: Pegem Akademi. (Orjinal yayın tarihi, 2001).
- MEB (2018). *Müzik dersi 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar öğretim programı* Erişim adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=359>
- Özdemir, S. M., Altıok, S. ve Baki, N. (2015). Bloom'un yenilenmiş taksonomisine göre sosyal bilgiler öğretim programı kazanımlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 363-375. Erişim adresi: <http://www.jret.org/>

- Senemoğlu, N. (1988). Öğrenme düzeyini yükseltme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3), 105-115. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/242416818_OGRENME_DUZEYINI_YUKSELTME
- Sönmez, V. (2005). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı* (12. Bs.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şeker, H. (2010). Bloom'un taksonomisinden, bilişsel süreç boyutlarının sınıflandırılmasına doğru revize edilen taksonomi üzerine. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(39), 1-9. Erişim adresi: <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423874847.pdf>
- Ünver, N. (2017). Öğretim araçlar ve materyal tasarımı, A. Doğanay (Yay. haz.). *Öğretim İlke ve Yöntemleri* içinde (s. 385-410), Ankara: Pegem Akademi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, (6. Bs.). Ankara: Sözkese Matbaacılık.

Extended Abstract

Introduction

Reviewing educational activities and planning them again -whenever necessary- in order to keep pace with the changing world conditions, are important to increase success (Senemoğlu, 1988). In this sense, one of the taxonomies directing education is the Cognitive Area Taxonomy, which was prepared by Bloom et al. and has been translated into 22 languages due to its great popularity worldwide (Bumen, 2006, p. 3). Taxonomy has had to be reviewed from the period in which it was developed until today, due to changes and developments in social life and the increasing knowledge accumulation within the process. Prepared initially as unidimensional; taxonomy was later updated as two-dimensional: knowledge accumulation and cognitive process. Accordingly, while the cognitive process dimension includes six categories as recollection, comprehension, application, analysis, evaluation and creation; the knowledge dimension includes four categories as phenomenal, conceptual, operational and metacognitive knowledge (Airasian, 2001).

Method

In this study which was conducted to examine the acquisitions of the Ministry of National Education (MNE) secondary school (9th, 10th, 11th, 12th Grades) music lesson according to the renewed Bloom taxonomy; document analysis method was used. The acquisitions were classified according to cognitive, affective and psychomotor areas and 63 acquisitions included in the cognitive area were examined according to the renewed Bloom taxonomy. Classification and examination were performed in line with the views of three people (two music education domain experts and one curriculum development expert).

Result and Discussion

According to the findings acquired from the data, it was determined that 67.02% of the acquisitions were in the cognitive area, 23.40% in the psychomotor area and 9.57% in the affective area. In the music lesson curriculum, the MNE (2018) has specified that the main purpose of our system of education is to raise individuals integrated with our values and competences and who have knowledge, skills and behaviors. In addition, it is stressed that education is provided not only for knowing (thought), but also for feeling (emotion) and doing (action) and music is a phenomenon which makes a great contribution to cognitive, affective and psychomotor development in human life.

It was determined that the cognitive area acquisitions mostly consisted of conceptual knowledge dimension (53.31%), analysis dimension of the cognitive process (46.6%) at the 9th grade; conceptual knowledge dimension (59.99%), analysis dimension of the cognitive process (60%) at the 10th grade; conceptual knowledge dimension (66.65%), analysis dimension of the cognitive process (38.88%) at the 11th grade; conceptual knowledge dimension (66.66%), analysis dimension of the cognitive process (53.33%) at the 12th grade. In the study conducted by Akarsu (2017a), it was indicated to be necessary to arrange the acquisitions in music lesson

curriculum for long-term learning products, which include flexible and high-level cognitive learnings and enable students to structure knowledge and effectiveness (Akarsu, 2017a). Cerci (2018) stressed that focusing on analysis, evaluation and creation lower dimensions, which are included in the cognitive process dimension in curricula, was necessary for the development of thinking skills. Dogan and Burak (2018) stated that it was important for students to develop and use strategies at the knowledge level for effective learning and including acquisitions at the metacognitive level would increase the effectiveness of curricula. Hanna (2007) indicated that the ability of interpreting and performing music masterly required a high-level self-knowledge; metacognition was a key point for musical delicacy; developing metacognition would make students regard their own musicianship from a more objective point of view; and unless a student had metacognition, namely, consideration of musical thought, their musicianship would pause and they would not be able to progress.

Due to the speedy change in science and technology, the needs of the individual and society are changing. In this respect, innovations and developments in teaching theories and approaches affect the roles expected of individuals. It is adopted that the curriculum is not in a structure that conveys only information, but rather a simple and understandable structure with the aim of gaining values and skills, where individual differences are observed (Ministry of Education, 2018). This situation necessitates the development of mental skills at a high level. Since education will be shaped according to the needs of the changing society, approaches focused on mental skills come to the agenda. For this reason, education aims to develop language and mental skills at the highest level by taking the student at the center of all education activities. In order to acquire high-level skills, it is necessary to base itself on thinking and questioning. However, in this way, individuals' mental processes and processes by taking action, problem-solving, decision-making and conceptualization skills will improve. Thus, high-level skills such as learning to learn, creative thinking, critical thinking, reflective thinking will develop faster. For this reason, in recent years, it has been insisted on improving students' thinking skills (Güneş, 2012).

According to the results obtained from the study, it is believed to be useful to include affective and psychomotor acquisitions more often in music education curricula and increase the number of operational and metacognitive acquisitions in the knowledge accumulation dimension, as well as the number of acquisitions concerning the stages of evaluation and creation in the cognitive process dimension.